

УДК 636.4.082

В. П. ПУНДИК, кандидат сільськогосподарських наук

Ю. С. САМАРІН, Г. В. ТЕСАК, наукові співробітники

Інститут сільського господарства Карпатського регіону НААН

вул. Грушевського, 5, с. Оброшино Пустомитівського р-ну

Львівської обл., 81115, e-mail: inagrokarpat@gmail.com

ВИВЧЕННЯ ВІДТВОРЮВАЛЬНИХ І ПРОДУКТИВНИХ ЯКОСТЕЙ СВИНЕЙ ПОЛТАВСЬКОЇ М'ЯСНОЇ ПОРОДИ

Встановлено, що кращими показниками продуктивності протягом контрольного вирощування характеризувалися нащадки кнурів Ефекта 31, які за середньодобовими приростами і скороспілістю переважали своїх аналогів з I групи.

Ключові слова: свиноматки, порода, багатоплідність, великоплідність, молочність, відгодівельні якості.

Удосконалення генетичного потенціалу наявних порід, типів і ліній, а також ефективного їх поєднання з метою встановлення найкращих варіантів, за яких буде досягнуто найвищого ефекту гетерозису, приведе до збільшення виробництва дешевої біологічно повноцінної свинини з високою харчовою цінністю. В зв'язку з цим пошук найбільш вдалого міжлінійного поєднання в межах породи, яке дасть можливість підвищити продуктивність тварин завдяки явищу гетерозису, має важливе теоретичне і практичне значення [1–5].

Для вивчення продуктивних якостей свиней провели науково-господарський дослід у приватному фермерському господарстві м. Бірка Перемишлянського району Львівської області.

Мета досліджень – оцінити кнурів і маток свиней полтавської м'ясної породи за показниками “власної продуктивності” їх потомства.

Для досліджу було сформовано дві групи свиноматок, по 3 голови в кожній, яких спаровували з кнурами цієї ж породи Костром 1 і Ефектом 31. Відповідно до плану парування було отримано приплід від піддослідних тварин. Репродуктивні якості вивчали за показниками багатоплідності, великоплідності, молочності, живої маси поросят і маси гнізда при відлученні, збереженості приплоду.

Аналізуючи одержані дані проведених досліджень (табл. 1), слід відзначити, що продуктивність була вища у свиноматок II групи, спарованих з кнуром Ефектом 31, багатоплідність яких становила 10,5 поросяти на опорос, що на 0,3 поросяти більше ніж у I групі.

1. Репродуктивні якості свиноматок

Показники	Групи	
	I	II
Багатоплідність, гол.	10,2 ± 0,78	10,5 ± 0,60
Великоплідність, кг	1,1 ± 0,07	1,3 ± 0,05
Молочність, кг	48,0 ± 3,07	51,0 ± 2,47
В 2-місячному віці		
поросят, гол.	9,5 ± 0,04	9,0 ± 0,06
жива маса гнізда, кг	141,5 ± 6,1	144,0 ± 4,2
середня жива маса 1 гол., кг	14,9 ± 0,13	16,0 ± 0,20
Збереженість при відлученні, %	93,1	85,7

Маса гнізда у 21-добовому віці також була вища у свиноматок II групи і становила 51 кг проти 48 кг у I, що на 3 кг або на 5,9 % більше ніж у тварин I групи.

Одним із показників продуктивності свиноматок є жива маса поросят при відлученні. Підсвинки II групи мали живу масу 1 голови 16,0 кг, а першої – 14,9, що на 1,1 кг або на 6,8 % більше.

Для вивчення відгодівельних якостей молодняку свиней від піддослідних свиноматок було відібрано і поставлено на контрольне вирощування по 12 голів свинок і кнурців від кожної групи (табл. 2).

2. Відгодівельні якості піддослідних підсвинків

Показники	Групи	
	I	II
Середня жива маса, кг:		
на початку дослідю	28,0 ± 0,52	27,5 ± 0,49
в кінці дослідю	100	100
Вік тварин, діб:		
на початку дослідю	92,4 ± 0,51	92,3 ± 0,47
в кінці дослідю	211,0 ± 1,83	209,4 ± 1,23
Приріст на відгодівлі:		
загальний, кг	72,0 ± 0,50	72,5 ± 0,56
середньодобовий, г	632 ± 7,05	655 ± 6,70
Кількість діб на досліді	117,0 ± 1,50	118,7 ± 1,30

Оцінку відгодівельних якостей проводили за показниками середньодобових приростів і скороспілості приплоду при досягненні живої маси 100 кг.

Аналізуючи одержані дані, потрібно відзначити, що вищу інтенсивність росту за дослідний період спостерігали у нащадків кнура Ефекта 31, середньодобові прирости яких становили 655 г, а скороспілість – 209,4 доби. Нижчою енергією росту характеризувалися нащадки кнура Костра 1, які при середньодобових приростах 632 г живої маси 100 кг досягли у віці 211,0 доби.

Проведеними дослідженнями встановлено, що кращим серед оцінюваних кнурів як за репродуктивними якостями свиноматок, так і за результатами оцінки молодняку методом контрольного вирощування виявився кнур Ефект 31. Відібрані від нього нащадки з найвищою продуктивністю будуть використані в селекційному процесі для поліпшення відгодівельних і м'ясних якостей свиней полтавської м'ясної породи.

Для вивчення клінічного стану та деяких особливостей обмінних процесів піддослідних тварин було взято кров для гематологічних досліджень у 4- та 6-місячному віці (табл. 3).

3. Гематологічні показники піддослідних свиней

Показники	Групи	
	I	II
У 4-місячному віці		
Еритроцити, млн/мм ³	6,14 ± 0,07	6,25 ± 0,13
Гемоглобін, г%	11,04 ± 0,04	11,20 ± 0,17
Загальний білок, г%	6,93 ± 0,03	7,11 ± 0,08
Альбуміни, г%	2,49 ± 0,02	2,56 ± 0,02
Глобуліни, г% :		
α	1,65 ± 0,04	1,78 ± 0,02
β	1,39 ± 0,02	1,40 ± 0,04
γ	1,40 ± 0,05	1,37 ± 0,01
У 6-місячному віці		
Еритроцити, млн/мм ³	7,04 ± 0,06	7,35 ± 0,09
Гемоглобін, г%	11,57 ± 0,18	12,02 ± 0,03
Загальний білок, г%	7,53 ± 0,04	8,11 ± 0,05
Альбуміни, г%	2,52 ± 0,06	2,94 ± 0,03
Глобуліни, г% :		
α	1,90 ± 0,03	1,90 ± 0,03
β	1,53 ± 0,03	1,61 ± 0,03
γ	1,58 ± 0,04	1,66 ± 0,02

Аналізуючи дані гематологічних досліджень, слід відзначити, що за показниками вмісту еритроцитів і гемоглобіну суттєвої різниці не було і протягом досліджуваного періоду вони знаходилися в межах фізіологічних норм.

У 4-місячному віці вміст еритроцитів і гемоглобіну був вищим у підсвинків II групи і становив: еритроцити – 6,25 млн/мм³ і гемоглобін – 11,20 г% проти 6,14 млн/мм³ і 11,04 г% у I групі. Вміст білка становив 7,11 г% у II і 6,93 – у I групі, що більше на 2,6 %.

У 6-місячному віці тенденція до збільшення загального білка і його фракцій в сироватці крові збереглася.

Висновки

1. Аналізуючи дані репродуктивних якостей свиноматок полтавської м'ясної породи, спарованих з кнурами Костром 1 і Ефектом 31, слід відзначити, що вищі показники продуктивності були у тварин, спарованих з кнуром Ефектом 31, багатоплідність яких становила 10,5 гол., молочність 51,0 кг і жива маса гнізда 144,0 кг.

2. За результатами контрольного вирощування встановлено, що кращі відгодівельні якості були у нащадків кнура Ефекта 31, які за середньодобовими приростами (655 г) і за скороспілістю (209,4 доби) переважали своїх аналогів з I групи.

3. Проведені гематологічні дослідження показали, що у молодняку на контрольній відгодівлі з вищою продуктивністю (II група) було більше еритроцитів у крові, гемоглобіну і загального білка в 4-місячному віці.

Список використаної літератури

1. Акимов С. В. Проблемы сохранения и развития отечественных мясных пород свиней Украины / С. В. Акимов, Л. Г. Перетяцько // Аграрний вісник Причорномор'я. – 2005. – Вип. 31. – С. 12–14.

2. Баньковский Б. В. Новые мясные породы свиней на Украине / Б. В. Баньковский // Свиноводство. – 1994. – № 2. – С. 18.

3. Перетяцько Л. Г. Селекционно-генетические приемы улучшения свиней полтавской мясной породы / Л. Г. Перетяцько // Аграрний вісник Причорномор'я. – 2002. – Спец. вип. 3 (17). – С. 29–31.

4. Перетяцько Л. Г. Полтавська м'ясна порода свиней / Л. Г. Перетяцько, В. П. Рибалко, А. М. Шостя // Державна книга племінних свиней полтавської м'ясної породи. – К. : Арістей, 2005. – Т. I. – С. 10–27.

5. Технологія виробництва продукції свинарства / В. І. Герасимов [та ін.]. – Х. : Еспада, 2010. – 448 с.

Отримано 20.08.2015

Рецензент – завідувач кафедри годівлі тварин і технології кормів ЛНУВМ та БТ імені С. З. Гжицького, доктор сільськогосподарських наук, професор Я. І. Півторак.